Příloha č. 2

VYSOKÁ ŠKOLA TECHNICKÁ A EKONOMICKÁ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

REGISTR NEBEZPEČÍ, RIZIK A OPATŘENÍ

Vyhodnocení nebezpečí pracovních činností, která ovlivňují bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci:

- zaměstnanců VŠTE na pracovištích
- zaměstnanců ostatních zaměstnavatelů na pracovištích VŠTE
- studentů VŠTE na pracovištích

Vyhodnocení rizika:

Na základě provedené analýzy nebezpečí bylo pracovní skupinou vyhodnoceno **riziko** podle:

Následků - závažnosti nebezpečí N - stupeň 1 - 5 (hodnoceno podle míry poškození zdraví, délky pracovní neschopnosti, škody na majetku a míry závažnosti)

Pravděpodobnosti výskytu nebezpečí - P - stupeň 1 - 5 (hodnocena pravděpodobnost - byla posuzována podle statistického výskytu nebezpečí)

H – Názor hodnotitelů na míru závažnosti, **stupeň 1 - 5** (hodnoceno nebezpečí a ohrožení, počet ohrožených osob, čas působení ohrožení, pravděpodobnost odhalení vzniklého nebezpečí, zajištění první pomoci, vliv pracovního systému, pracovního prostředí a pracovních podmínek, případně i další vlivy potencující riziko.

Výpočet velikosti rizika byl proveden matematicky: R = (P x N) H

Na základě provedených výpočtů byla hodnotící skupinou stanovena stupnice pro vyhodnocení **míry akceptace rizika.**

Příloha č. 2

OBSAH:

1. Vnitřní a venkovní přístupové cesty a schodiště ... 3
2. Autoprovoz ... 3
3. Nebezpečné chemické látky a směsi ... 4
4. Úklidové práce ... 5
5. Úklidové práce - venkovní ... 5
6. Nebezpečné odpady ... 6
7. Práce ve stravovacím zařízení – kuchyně jídelny ... 6
8. Elektrická zařízení - úraz el. proudem ... 7
9. Ruční manipulace s břemeny, sklady ... 8
10. Ruční nářadí ... 8
11. Práce ve výškách ... 9
12. Dílny – el. nářadí ... 10
13. Kanceláře - administrativa ... 13

Příloha č. 2

PŘEHLED VYHLEDANÝCH RIZIK, VYPLÝVAJÍCÍCH Z JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTÍ

1. Vnitřní a venkovní přístupové cesty a schodiště

činnost	Identifikace nebezpečí	P	N	Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik	H	R
Vnitřní a vnější přístupové cesty a schodiště	Uklouznutí, špatné našlápnutí, pád, naražení, zhmoždění, Zlomeniny končetin, následkem pádu, Zachycení o různé překážky a vystupující prvky v profilu cest, Uklouznutí na mokrých podlahách Uklouznutí a pád osoby při chůzi po neupevněném nebo zvlněném koberci, předložce, rohoži (vodorovné složky sil pohybující se osoby).	2	4	▪ Pravidelné kontroly stavu povrchu, kvality, údržby a úklidu přístupových komunikací, ▪ Pravidelný úklid vnitřních komunikací, podlah, pochozích ploch, s upozorněním na mokré povrchy, vytírání podlah do sucha za použití vhodných čistících odmašťovacích prostředků apod. ▪ Nutné umístění a upevnění ochranných zábradlí a madel, ▪ Udržovat komunikace volně průchodné, bez zátarasů materiálem, provozním zařízením aj. ▪ Pravidelná kontrola poškození podlah a pochozích ploch, ▪ Zajištění dostatečného osvětlení v noci a za snížené viditelnosti, ▪ Povinnost zaměstnanců ohlašovat závady z oblasti BOZP bezprostředně nadřízenému zaměstnanci, ▪ Dbát na správné používání příjezdových komunikací daných dle vnitřního předpisu – směrnice kvestora, ▪ Používat na komunikacích v areálu, které jsou osazeny dlažebními kostkami vhodnou obuv, ▪ Odstranění komunikačních překážek o které lze zakopnout – zvýšené poklopy nad úroveň komunikací a podlah, volně položené el. kabely, ▪ Neupevněné koberce a rohože položené na podlaze a schodech fixovat. Poškozené koberce vyměnit. Okraje koberců uchytit tak, aby nemohlo dojít k zakopnutí osob,	2	16
	Pád osoby při chůzi ze schodů, (méně při chůzi do schodů) vlivem poškození schodišťového stupně Uklouznutí při šikmém našlápnutí na hranu schodišťového stupně Uklouznutí a pád osoby při chůzi po zasněžených a namrzlých cestách a na venkovních pochozích plochách;	2	4	▪ Čistění a udržování venkovních cest v zimním období, odstraňování námrazy, sněhu, protiskluzový posyp (zajišťování vlastními prostředky), ▪ Zajistit nezávadný stav schodišťových stupňů - bez nerovností a s celistvou, nezávadnou nášlapnou plochou, ▪ Zajištění dostatečného osvětlení v noci a za snížené viditelnosti, ▪ Po schodech neběhat, chůze vždy po jednom schodu, přidržovat se zábradlí, ▪ Umístění bezpečnostních značek a varovných signálů dle NV č. 11/2002 Sb. ▪ Odstranění komunikačních překážek, o které lze zakopnout a zvýšených poklopů nad úroveň komunikace,	2	16

2. Autoprovoz

činnost	Identifikace nebezpečí	P	N	Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik	H	R
Autoprovoz	Nepřizpůsobení způsobu jízdy s dopravním prostředkem klimatickým podmínkám nebo stavu vozovky, nevěnování se řízení, porušení dopravních předpisů s následnou havárií, zachycení chodce jedoucím vozem - zlomeniny, těžké úrazy končetin, pohmoždění, smrt následkem úrazu,	2	4	▪ Dodržovat pravidla silničního provozu, přizpůsobit jízdu povaze a stavu vozovky, viditelnosti, nepřekračovat stanovenou rychlost, po střetu zjistit následky především ohrožení a poškození zdraví zraněných osob, přivolání rychlé zdravotní pomoci, poskytnout v rámci možností první pomoc, ▪ Případně provést evakuaci zranění lidí z vozidel na bezpečnou volnou plochu, ▪ Školení zaměstnanců, ▪ Potřebné OOPP – povinná výbava vozidla,	2	16

3. Nebezpečné chemické látky a směsi

činnost	Identifikace nebezpečí	P	N	Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik	H	R
Práce s CHLP pro které nejsou stanoveny hodnoty PEL nebo NPK v pracovním ovzduší.	Vdechování výparů - narkotické účinky Alergické reakce Podráždění pokožky Při požití může vyvolat poškození zdraví	**3**	**2**	▪ Respektovat označení a pokyny výrobců v Bezpečnostním listě, tento mít vždy na pracovišti, ▪ Při dolévání PHM dodržet technická opatření (zastavit chod stroje apod.) ▪ Pracoviště vybavit lékárničkou v místě manipulace, ▪ Zamezte dlouhodobé expozici – větrejte, ▪ Uchovávat obal těsně uzavřený a na dobře větraném místě, ▪ Uchovávejte mimo dosah zdrojů zapálení (horké povrchy, otevřený plamen), ▪ Zákaz kouření, ▪ Nevdechovat páry, ▪ Používat vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice, ▪ V případě požáru použijte hasicí pěnu, hasicí prášek, CO_2. Nikdy nepoužívat vodu, ▪ Výběr zaměstnanců, lékařské prohlídky; ▪ V případě alergických reakcí vyhledat lékaře, ▪ Dodržovat zásady osobní hygieny (nejíst, nepít, nekouřit); omýt si potřísněné části těla, ▪ Včasný úklid uniklých, vylitých, látek; ▪ Dozor při práci, řádná kontrola vedoucími zaměstnanci;	**2**	**12**
Práce v chemické laboratoři s CHLP klasifik. karcinogenní, mutagenní, toxické pro reprodukci, mutagenní v zárodečných buňkách	Nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici, vdechováním, stykem s kůží a požíváním. Může vyvolat rakovinu Nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici, vdechováním, stykem s kůží a požíváním. Při požití může vyvolat poškození plic. Popálení příp. exploze	**3**	**3**	▪ Odborná způsobilost, seznámení zaměstnanců s účinky a vlastnostmi látek; ▪ Seznámit s písemnými pravidly a zásadami první pomoci, ▪ Respektovat označení a pokyny výrobců v Bezpečnostním listě, tento mít vždy na pracovišti, ▪ Pracoviště vybavit lékárničkou, ▪ Zamezte dlouhodobé expozici – větrejte, ▪ Uchovávat obal těsně uzavřený a na dobře větraném místě, ▪ Uchovat mimo dosah zdrojů zapálení (horké povrchy, otevřený plamen), ▪ Zákaz kouření, ▪ Nevdechovat páry, používejte vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice, ▪ V případě požáru použijte hasicí pěnu, hasicí prášek, CO_2. Nikdy nepoužívat vodu, ▪ Výběr zaměstnanců - povinné lékařské prohlídky; ▪ V případě alergických reakcí vyhledat lékaře, ▪ Dodržovat zásady osobní hygieny (při práci s CHLP nejíst, nepít, nekouřit); omýt si potřísněné části těla, vyměnit potřísněný oděv, ▪ Včasný úklid uniklých, vylitých, látek;	**3**	**27**
Práce v laboratoři	Pořezání o střepy a ostré předměty Bodné a řezné rány Pohmožděniny z pádu břemene	**3**	**3**	▪ Používat ochranné prostředky, ▪ Řezné, tržné rány vydezinfikujte a ošetřete požadovaným způsobem, v případě velkého krvácení, dopravit postiženého k lékaři, ▪ při větších pohmožděninách navštívit lékaře,	**3**	**27**

4. Úklidové práce

činnost	Identifikace nebezpečí	P	N	Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik	H	R
úklid	Řezné, tržné rány z rozbitých okenních skel Pořezání rukou při úklidu střepů Zlomeniny, pohmožděniny z pádu (mytí oken, čistění stropních svítidel) Pohmožděniny, odřeniny, zlomeniny při kontaktu s padající nádobou s vodou Kontakt s chemickou látkou: – Alergické reakce horních končetin a v obličeji, – Alergické reakce oči (pálení, zarudnutí), zarudnutí, vyrážky, slzení, dýchací obtíže atd. při nedodržování pokynů v bezpečnostních listech a návodech hrozí nebezpečí požáru, poškození zdraví a životního prostředí, poškození zdraví při nepoužití OOPP, zanedbání základních hygienických zásad.	**3**	**3**	▪ Odborná způsobilost zaměstnanců, lékařské prohlídky; ▪ Používejte vhodné OOPP a ochranné rukavice, ▪ Kontrola snadného ovládání a funkce uzavíracích prvků oken (jazýčky, zástrčky, kličky.) i u větracích poloh, ▪ Včasné přesklení rozbitých i napraskl ých skleněných výplnín ▪ Otevírací mechanismy musí být opatřeny zarážkou umožňující jen částečné otevření křídel oken, ▪ Skleněné střepy opatrně izolovat, pro úklid používat lopatku a smetáček nebo speciální bezpečnostní rukavice (neprořezné), ▪ Používat osobního zajištění proti pádu. (tam, kde není možné zajistit okna zarážkou), ▪ Určení vhodných kotvících bodů pro použití prostředků osobního zajištění (bezpečnostních postrojů), ▪ Stanovení správných pracovních postupů dle konstrukčního provedení oken, určení pomocných konstrukcí pro zvýšení místa práce, ▪ Zajištění bezpečného přístupu k místům práce ve výšce (stropní svítidla) používat dvojitý žebřík (štafle), přenosné schůdky, pracovní plošinu, ▪ Při napouštění teplé vody do nádob nejdříve pustit studenou vodu a pak přiměšovat horkou vodu na potřebnou teplotu. ▪ Nádoby s horkou vodou nenaplňovat až po okraj, ▪ Dodržování zásad v návodu k použití a pokynů v bezpečnostním listě, ▪ Používat přidělené OOPP, ▪ Při práci s chemickými přípravky je zakázáno jíst a kouřit,	**3**	**27**

5. Úklidové práce - venkovní

činnost	Identifikace nebezpečí	P	N	Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik	H	R
Křovinořezy sekačky	Úder, zasažení osoby v okolí sekačky odlétnutým a odmrštěným předmětem od rotujících pracovních nástrojů a nožů Pořezání obsluhy rotujícím nástrojem, popř. useknutí prstů rotujícími noži. Pořezání, sečné rány nohou rotujícím nástrojem. Požár, vznícení benzínových par. Popálení obsluhy. Působení vibrací na paže a ruce obsluhy.	**3**	**3**	▪ Seznámení obsluhy s návodem k obsluze, ▪ Používejte přidělené OOPP - oblek, kotníčková pracovní obuv, ochranné rukavice, ochrana sluchu, ochrana očí, ▪ Prohlídka sečené plochy před zahájením práce, odstranění nežádoucích předmětů kamenů, cihel, větví, drátů, které by mohly být vymrštěny rotujícím nástrojem nebo překážet při výkonu práce; Vyloučit přítomnost osob v nebezpečném okruhu sekačky (dle typu zpravidla 10 až 20 m). ▪ Nepoužívat poškozené a nadměrně opotřebované nože a řezací jednotku. ▪ Pravidelná kontrola a udržování technického stavu (vyvážený nástroj, nepoškozené rukojeti). ▪ Zákaz provádění čistění a údržby za chodu sekačky, překlápění a zdvihání sekačky za chodu. ▪ Zákaz vsunovat ruce nebo nohy do pracovního prostoru k rotujícímu noži. ▪ Zákaz doplňování PHM (benzín) do nádrže při běžícím motoru sekačky, je-li motor horký, v blízkosti otevřeného ohně atd. ▪ Při doplňování PHM je zakázáno jíst a kouřit. Dbejte, aby nedošlo k rozlití paliva. ▪ Po doplnění benzinu nádržku uzavřít spolehlivě víkem.	**3**	**27**

				▪ Dodržování max. přípustné celkové nepřetržité doby práce se sekačkou za směnu. ▪ Pravidelné bezpečnostní klidové přestávky dle návodu k používání.		

6. Nebezpečné odpady

činnost	Identifikace nebezpečí	P	N	Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik	H	R
Nakládání s nebezpečnými odpady	Vdechování výparů - narkotické účinky Alergické reakce, podráždění pokožky Nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici, vdechováním, stykem s kůží. Při požití může vyvolat poškození zdraví.	3	2	▪ Odborná způsobilost zaměstnanců, lékařské prohlídky; ▪ Seznámit s provozním řádem, s účinky a vlastnostmi odpadů a zásadami první pomoci, ▪ Používat vhodné OOPP a ochranné rukavice, ▪ Respektovat označení a pokyny v Identifikačním listě, tento mít vždy po ruce. ▪ Technická opatření (zastavení chodu stroje a pod.) ▪ Vybavit lékárničkou v místě manipulace, ▪ Zamezit dlouhodobé expozici - větrejte. ▪ Používat schválené obaly, uzavřené na dobře větraném místě. ▪ Uchovávejte mimo dosah zdrojů zapálení, ▪ Zákaz kouření. ▪ V případě požáru použijte hasicí pěnu, hasicí prášek, CO_2. Nikdy nepoužívat vodu. ▪ V případě alergických reakcí vyhledat lékaře, ▪ Dodržovat zásady osobní hygieny (nejíst, nepít, nekouřit); omýt si potřísněné části těla. ▪ Včasný úklid uniklých, vylitých, látek, udržování pořádku; ▪ Řádná kontrola vedoucími zaměstnanci;	2	12

7. Práce ve stravovacím zařízení – kuchyně jídelny

činnost	Identifikace nebezpečí	P	N	Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik	H	R
Příprava jídel, stravování	Popálení o horké povrchy Opaření horkými pokrmy/vroucí tekutinou, parou, Pohmožděniny, zranění končetin a jiných částí těla pádem nádoby s pokrmem Uklouznutí, poranění dolních končetin Řezné, bodné rány, pořezání o ostří nástrojů (nože, sekáčky, nůžky na drůbež, vidličky, špikovačky) Pohmožděniny od pádu nástrojů Nadměrná námaha páteře při ruční manipulaci s břemenem Přiražení prstů, ruky, lokte, dolních končetin při manipulaci v blízkosti okolních předmětů, konstrukcí, vybavení Řezné rány o poškozené nádobí a střepy. Zhmožděniny, tržné rány ruky, zachycení a vtažení oděvu rotující částí stroje hnětače, šlehače, míchače apod.	3	3	▪ Používejte ochranné chňapky a tepelně izolační rukavice, ▪ Při přesunu horkých tekutin (polévky, rozpálený olej, čaj) použijte vhodné pojízdné stoličky, popř. přenos větších objemů ve dvou, dbejte zvýšené opatrnosti, udržujte suché podlahy bez mastných povrchů, bez mokrých povrchů - vhodný protiskluzový povrch, ▪ Podlahy udržujte volně pochozí, bez kabelů, bez překážek v chůzi, bez vyvýšených poklopů aj. ▪ Používat pouze ostré nástroje, bez poničených madel a rukojetí, nože uchopujte pouze za určená madla/rukojeti, ▪ Nepoužívat poškozených nářadí. ▪ Odkládat nástroje a pracovní pomůcky na k tomu určená bezpečná místa, do předem zvolených boxů/šuplíků, zajistit tyto nástroje proti pádu, ▪ Větší hrnce a jiné nádoby přenášet dvěma pracovnicemi (dodržovat hmotnostní limit na jednu ženu cca 15 kg). ▪ Správné pracovní postupy. ▪ Používat přidělené OOPP, ▪ Zabránit stříkání vody do el. zařízení. ▪ Nepoužívat poškozená el. zařízení.	3	27

	Úrazy následkem zasažení pracovníků el. proudem při činnosti, (dotykem na nekryté, či jinak nezajištěné živé části el. zařízení)					

8. Elektrická zařízení - úraz el. proudem

činnost	Identifikace nebezpečí	P	N	Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik	H	R
úraz el. proudem	Úraz el. proudem při obsluze el. spotřebiče, Dotykem na nekryté, nezajištěné živé části el. zařízení pracovníky seznámenými a poučenými, Úlek při průchodu el. proudu tělem postiženého, následně pád z výšky apod. Přímý dotyk s částmi, které jsou pod napětím nebo s částmi, které se staly živými následkem: – poruchy izolace nedokonalá ochrana před úrazem el. proudem (nulování, zemnění), – neodpovídající stupeň ochrany před dotykem (neúmyslným, svévolným) – při nechráněných živých částech např. v otevřeném rozvaděči, poškozené části el. instalace, demontované kryty apod., – přístupné živé části el. zařízení v důsledku mechanického poškození např. rozvaděče apod. – dotyk cizích vodivých předmětů (hadic, kovových konstrukcí) s el. vodiči při manipulaci a přemísťování předmětů.	**3**	**4**	▪ Odborná a zdravotní způsobilost zaměstnanců dle vyhl. č. 50/1978 Sb., příp. vyhl. č. 100/1995 Sb. ▪ Zajistit pravidelné revize elektrických strojů, zařízení a spotřebičů, výchozí revize, pravidelný, odborný dohled pověřeným elektrikářem (prohlídky a odstraňování závad); ▪ Seznámit zaměstnance s návodem k použití a používat el. zařízení jen k účelům, ke kterým bylo vyrobeno, ▪ Označení hlavního vypínače, umožnění snadné a bezpečné obsluhy a ovládání; ▪ Rozmístění bezpečnostních značek, signálů a zábran, ▪ Kontrolovat dodržování návodů pro obsluhu zařízení; ▪ Zákaz používání zjevně poškozených el. strojů, zařízení a spotřebičů. ▪ Zákaz činností, při nichž by se zaměstnanec dostal do styku s živými částmi pod napětím; ▪ Zabránit neodborným zásahům do el. instalace; ▪ Vypínat el. zařízení na pracovišti po ukončení prac. doby (požární nebezpečí); ▪ Zákaz odstraňovat zábrany a kryty, otvírat přístupy k el. částem, vyřazovat z funkce ochranné prvky zakrytí, uzavření; respektovat bezpečnostní sdělení; ▪ Odborné připojování a opravy přívodních a prodlužovacích šňůr, ověřování správnosti připojení, používání odpovídajících šňůr a kabelů s ochranným vodičem, ▪ Vyhnout se používání prodlužovacích přívodů, používat je jen v nejnutnější délce; nepoužívat prodlužovací přívody s vidlicemi na obou stranách; ▪ Přesvědčit se před použitím el. přístroje nebo el. zařízení o jeho řádném stavu (kontrola); ▪ Udržování el. kabelů a el. přívodů (např. proti mechanickému poškození, vytržení ze svorek apod.) ▪ Informovat zaměstnance o umístění hlavního el. rozvaděče a vypínače pro celou budovu; ▪ Udržovat volný prostor a přístup k hl. vypínačům; prostoru před el. rozvaděči a ochrana el. rozvaděčů (před mechanickým poškozením); ▪ Práce v blízkosti el. zařízení provádět pouze v součinnosti s odborníkem za stanovených podmínek, včetně dodržení min. vzdáleností uvedených v předmětných předpisech;	**3**	**3 6**
Atmosferická elektřina	Zasažení bleskem (ohrožení atmosférickou elektřinou); Smrt v případě přímého zásahu člověka hlavním vůdčím jiskrovým výbojem; požár po zapálení hořlavých a snadno zápalných látek	**1**	**3**	▪ Vodivé spojení vhodně a účelně rozmístěných jímacích zařízení (bleskosvodů), jejich uzemněním, příp. použitím jiskřišť, bleskojistek a jiných svodičů atmosférického napětí na budovách a objektech; ▪ Udržování zařízení k ochraně před atmosférickou elektřinou v řádném stavu (revize, odstraňování závad);	**2**	**6**
Statická elektřina	Účinky statické elektřiny, kontakt osoby s nabitými částmi Přímé ohrožení většinou nevýznamné a nepodstatné, Při výboji elektrostatického náboje může dojít k mimovolným	**2**	**2**	▪ Ochranná opatření - snížit nebo odvádět vzniklé elektrické náboje, zejména: – Zvýšení relativní vlhkosti vzduchu a použití neutralizátorů; – Uzemnění všech vodivých předmětů, na nichž se mohou nahromadit elektrostatické náboje;	**2**	**8**

	svalovým reakcím, šoku, pocitům úzkosti a s následnou chybnou manipulací, k nečekané reakci, k zakopnutí, k pádu apod.;			– Spojení osoby s uzemněním vodičem nebo pomocí vodivé obuvi a podlahy; – Používání oblečení, výstroje (sedadel, nádob, obalů) z omezeně elektrizovatelných materiálů, (dodržování zákazu nošení prádla a oděvů ze syntetických materiálů);		

9. Ruční manipulace s břemeny, sklady

činnost	Identifikace nebezpečí	P	N	Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik	H	R
Ruční manipulace s břemeny	Pád zaměstnance při chůzi s břemenem, Úrazy následkem pádu břemene, Ztráta stability - zřícení skladovaného materiálu na zaměstnance Zranění o povrch břemene - pořezání, otlaky, odřeniny, zlomeniny, píchnutí; Přetížení a namožení následkem fyzické nepřiměřené námahy;	**4**	**3**	▪ Udržovat manipulační plochy čisté, rovné, nepoškozené (venkovní plochy, bez zmrazků, bláta, olejových skvrn, děr), ▪ Komunikace pro vozíky a pěší udržovat průchozí a volné; Šířka uličky - pěší nejméně 1,1 m ▪ Šířka uličky - vozíků minimálně o 0,4 m širší než náklad; ▪ Dodržovat světlou výšku skladu - mezi horní hranou materiálu a konstrukcí střechy zachovat 40 cm ▪ Osvětlení skladu minimálně 150 lux. ▪ Udržovat pořádek na pracovišti, odstranit vyčnívající překážky (poklopy, víka, rohože, prahy, hadice, kabely a pohyblivé el. přívody, kotevní šrouby atd.) ▪ Zákaz narušovat stabilitu stohů, např. vytahování předmětů a prvků zespod nebo ze strany stohu; ▪ Zákaz vystupovat a šplhat po stohovaném, navršeném materiálu; ▪ Zákaz použití vratkých a nestabilních předmětů pro manipulace s materiálem ve výšce (židle s kolečky aj.) ▪ Zákaz používat nevhodné, poškozené a opotřebované pomůcky; ▪ **Dodržovat hmotnostní limit při ruční manipulaci s břemeny:** ▪ pro muže od 30 do 50 kg občasná manipulace/od 15 - 30 kg častá manipulace ▪ pro ženy od 15 do 20 kg občasná manipulace /od 5 do 15 kg častá manipulace ▪ Vybavit pracoviště vhodnými pracovními pomůckami např. stojany, vozíky, polohovadly, válečky ▪ Kontrola stavu břemene, příp. zabezpečení poškozeného břemene před ruční manipulací; ▪ Používání vhodných OOPP - rukavice odolné proti mechanickému poškození (pořezání, píchnutí.)	**3**	**36**

10. Ruční nářadí

činnost	Identifikace nebezpečí	P	N	Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik	H	R
Ruční nářadí	▪ sečné, řezné, bodné, tržné rány, přimáčknutí, otlaky, zhmožděniny, podlitiny - při nežádoucím kontaktu nářadí s rukou ▪ krevní podlitiny při úderech, pád nářadí na končetiny, ▪ úrazy očí odlétnuvší střepinou, drobnou částicí, úlomkem, otřepem ▪ pořezání (nožem, pilkou), píchnutí (šroubovákem), ▪ zasažení uvolněnou částí nástroje (kladivem, hlavicí z násady; ▪ otlaky, mozoly, stigmata,	**3**	**3**	▪ Zácvik, praxe, ▪ Správná technika práce; soustředěnost při práci, seznámení s návodem k použití; ▪ Režim práce a odpočinku, příp. bezpečnostní přestávky; ▪ Pro danou práci používat správný druh a velikost nářadí; ▪ Pevné uchycení násady, zajištění proti uvolnění klíny apod. ▪ Úchopové části nářadí udržovat hladké, suché a čisté (bez olejových skvrn) s vhodným tvarem, bez prasklin, ▪ Neukládání nářadí do blízkosti volných okrajů podlah, zvýšených pracovišť, podest, konstrukcí apod.; ▪ Zajišťování nářadí proti pádu při práci ve výšce, používání poutek, brašen apod.	**3**	**27**

	poškození šlach, svalů ruky a předloktí při použití nevhodného nářadí, ▪ pád nářadí ze zvýšených pracovišť, naražení, zhmožděniny, tržné a bodné rány; ▪ odřeniny a zhmožděniny rukou při práci s nářadím ve stísněných prostorách, při opravách, údržbě, ▪ zranění dolních končetin úderem a pádem nářadí působící kinetickou energií (krumpáče, kladiva, palice).			▪ Zajistit dostatek místa pro pracovníka; ▪ Úpravou pracoviště a organizací zajistit práci s nářadím ve fyziologicky vhodných polohách tak, aby zaměstnanec nemusel pracovat s nářadím nad hlavou - zvyšováním místa práce; ▪ Zajistit dobrého osvětlení, bez oslnění; ▪ Nepoužívat kladiva s roztřepenými, opotřebovanými nebo zrýhovanými bicími ploskami, ▪ Otřepy, které se na kladivu vytvořily, obrousit; ▪ Provádět kontroly kladiv; plochu kladiva udržovat v čistotě - bez nánosu lepidla, mastnot; ▪ Nepracovat s poškozeným nářadím ani jeho částmi;		
činnost	**Identifikace nebezpečí**	**P**	**N**	**Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik**	**H**	**R**
Pneumatické nářadí	Zranění očí, obličeje uvolněnými jemnými částicemi	**3**	**3**	▪ Dodržovat rozmezí tlaku vzduchu udaný výrobcem (tlak 0,5 až 0,8 Mpa tj. 5 až 8 bar) využívat regulátor, ▪ Zajistit vhodný zdroj vzduchu - kompresoru, (spotřeba vzduchu je v rozmezí 200 až 300 l/min); ▪ Podle spotřeby vzduchu připojit nářadí přívodní hadicí o odpovídajícím průřezu. (na nářadí se spotřebou do 400 l/min. ▪ Vodní kondenzát denně kontrolovat a včas jej vypouštět (vyprazdňovat); ▪ Správná funkce průběžného mazání nářadí (olejovač nebo je olejovač součástí odlučovače vody); ▪ Opatření odbočky potrubí pro upevnění pryžové hadice vzduchovým kohoutem nebo samouzavíracím ventilem. ▪ Hadici před připojením k pneumatickému nářadí profouknout stlačeným vzduchem; ▪ Při profukování musí být volný konec hadice držen tak, aby tlakový vzduch nerozvířoval prach a proudil do volného prostoru; ▪ Neomezovat průtok vzduchu ohýbáním hadic; ▪ Nepoužívat poškozených nebo rozleptaných pryžových hadic a spojek; ▪ Zajistit hadici na nátrubku pevně proti sesmeknutí sponami, nebo k tomu určenými svorkami; ▪ Pneumatické nářadí odkládat, přenášet nebo opouštět, jen když je v klidu; ▪ Vyloučení přítomnosti osob v nebezpečné blízkosti nářadí a hadic; ▪ Chránit přívody stlačeného vzduchu (hadice) proti poškození; ▪ Seřizování, čistění, mazání a opravy nářadí provádět, jen je-li nářadí v klidu; ▪ Před prováděním jakýchkoliv úprav, oprav uzavřít přívod vzduchu a z hadice vypustit tlakový vzduch;	**3**	**27**

11. Práce ve výškách

činnost	Identifikace nebezpečí	P	N	Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik	H	R
Práce a pohyb pracovníků ve výškách a nad volnou hloubkou	▪ Propadnutí a pád nebezpečnými otvory (šachtami, mezerami a prostupy v podlahách o šířce nad 25 cm), ▪ Propadnutí a pád osob po zlomení, uvolnění, zborcení konstrukcí, zejména dřevěných; následkem jejich vadného stavu, přetížení apod. ▪ Pád pracovníka z výšky - z volných nezajištěných okrajů konstrukcí apod. ▪ Při práci a pohybu v blízkosti	**2**	**4**	▪ Zamezení přístupu k místům, kde se nepracuje a jejichž volné okraje nejsou zajištěny proti pádu; ▪ Výběr vhodného a kvalitního materiálu pro nosné prvky pomocných podlah, vyloučení použití nadměrně sukovitého, nahnilého a jinak vadného dřeva (hranoly, fošny); ▪ Nosné dřevěné součásti pomocných i trvalých konstrukcí nutno před osazením a zabudováním odborně prohlédnout, ▪ Zajištění jednotlivých prvků podlah a pomocných konstrukcí proti nežádoucímu pohybu a správné a souvislé osazení podlah. ▪ Nepřetěžovat podlahy a jiné konstrukce materiálem, soustředěním více osob apod. (hmotnost materiálu, zařízení, pomůcek, nářadí	**4**	**32**

	volných nezajištěných otvorů v obvodových zdech a u schodišťových ramen a podest, výtahových šachet, otvorů a prostupů v podlahách o velikosti nad 25 cm (např. pro svislá potrubí, mezery mezi konstrukčními prvky podlah)			včetně počtu osob nesmí přesahovat povolené normové nahodilé zatížení konstrukce); ▪ **Kolektivní zajištění** - ochranné nebo záchytné konstrukce - zábradlí se zarážkou nebo jiná alternativa a to zejména na volné okraje podlah, nezajištěné zdi o výšce alespoň 60 cm, otvory v obvodových zdech, výtahových šachet, volné okraje schodišťových ramen a teras, ochozů, apod.		

12. Dílny – el. nářadí

činnost	Identifikace nebezpečí	P	N	Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik	H	R
brusky	zranění očí, obličeje zasažením odlétajícími úlomky a prachem z broušení, orovnávání brousícího kotouče, částicemi kotouče při roztržení brousícího kotouče, ▪ roztržení brousícího kotouče při: – použití poškozeného kotouče, – nesprávné upnutí kotouče, – porušení pevnosti kotouče – nerovnoměrné opotřebení kotouče z nesprávného broušení, namáhání tenkého řezacího kotouče na ohyb, – nárážením obrobku na kotouč, překročení max. dovolené obvodové rychlosti kotouče ▪ zasažení, pohmoždění, udeření odmrštěným obrobkem, ▪ poranění prstů (zbroušením) při styku ruky s rotujícím brousícím kotoučem při broušení, ▪ pohmoždění rukou, zlomení prstů, vtažením ruky mezi kotouč a opěrku/kryt v případě zaklínění broušeného předmětu ▪ zranění rukou při náhodném styku ruky s rotujícím kotoučem, při zachycení volného konce pracovního oděvu, neupnutých rukávů, vlasů, šály apod. volným nekrytým koncem vřetene s upínací maticí, ▪ pohmoždění nohou způsobené pádem brouseného předmětu.	3	3	▪ Stroje smí používat jen zaškolená/seznámená osoba s provozním řádem, popř. s návodem k použití ▪ používat hradítka co nejblíže ke kotouči, ▪ při broušení v ruce používat stavitelné podpěry (opěrky) se správným nastavením vůči brousicímu kotouči, snižovat nebezpečí zaklínění brouseného předmětu (opěrky se nepoužívají při broušení nástrojů na stolové brusce), ▪ při broušení a orovnávání brousicího kotouče používejte brýle k ochraně zraku nebo obličejový štít, ▪ dbát na rovnoměrné opotřebení kotouče (správná technika broušení), ▪ k orovnávání brousicích kotoučů používat vhodné nástroje (kladkové orovnávače, trubkové orovnávače s rukojetí), ▪ pravidelně odstraňovat prach a nečistoty u brusky, ▪ nepoužívané brousicí kotouče ukládat do skříněk, regálů, není dovoleno je ponechávat volně na podlaze nebo opírat o stroje. ▪ Vždy použijte pevně upnutý ochranný oděv – rukávy, sundejte si volně vlající/visící řetízky, hodinky, náramky aj. Zakázané manipulace ▪ odstraňovat ochranné kryty brousicích kotoučů! ▪ brousit z boční strany kotouče, ▪ narážet ostrý obrobek na kotouč, ▪ používat brusku s naprasklým, naštípnutým nebo jinak poškozeným brusným kotoučem, ▪ překročit max. dovolenou obvodovou rychlost a počet otáček v závislosti na průměru kotouče dle štítku na brusce, ▪ nebrousit na brusce s nesprávně nainstalovaným ochranným krytem a hradítkem, K zabránění k zachycení vlasů musí mít obsluha s delšími vlasy pokrývku hlavy (čepici, síťku, šátek), tento ochranný prostředek nesmí mít volně vlající cípy.	4	36
vrtačky	▪ zranění očí, potřísnění očí a obličeje, pořezání odlétajícími třískami, ▪ pohmoždění rukou popř. nohou způsobené pádem vrtaného předmětu, ▪ tržné rány, zhmožděniny a jiná zranění obsluhy vymrštěním zástrčného klíče z upínacího zařízení ▪ zasažení obsluhy vymrštěným vyrážecím klínem ponechaným ve vřetenu, zachycení obsluhy	3	3	▪ Stroje smí používat jen zaškolená/seznámená osoba s provozním řádem, popř. s návodem k použití ▪ Rotující vřeteno musí být chráněno ochranným krytem proti zachycení obsluhy, ▪ Dodržujte správné ustrojení, obsluha musí mít pevně obepnuté rukávy, pozor na volně vlající/visící řetízky, hodinky, náramky apod. ▪ Při vrtání nepoužívejte rukavice; ▪ Rukavice je možno používat jen při manipulaci s obrobkem - pokud je nástroj v klidu; ▪ Rukavice nutno používat při nasazování a	2	18

	za oděv, ▪ zachycení vlasů (skalpování), volně vlajícího konce pracovního oděvu, neupnutých rukávů, šály, prstýnky, řetízky, náramky, hodinky, obvazy na rukou, rukavice apod. rotujícím vřetenem, sklíčidlem, nástrojem (vrtákem) popř. nechráněnými řemenovými převody, ▪ pořezání rukou o ostří nástrojů (vrtáků), o třísku namotanou popř. ulpěnou na nástroji, o upínací zařízení nebo o upínané obrobky, ▪ zranění rukou, udeření obrobkem při zaseknutí vrtáku, při neočekávaném uvedení do rotace drženého obrobku při srážení hran (ostřin) a nedodržování zákazu přidržovat obrobek pouhou rukou, ▪ pořezání chodidel a prstů nohou ostrými třískami (po prořízntutí podrážky obuvi), úraz může vzniknout stykem s dlouhou třískou.			odebírání obrobku a při odstraňování třísek. ▪ K zabránění k zachycení vlasů musí mít obsluha s delšími vlasy pokrývku hlavy (čepici, síťku, šátek), tento ochranný prostředek nesmí mít volně vlající cípy. ▪ Třísky se nesmí odstraňovat holou rukou ani vyfukovat odpad ústy. K odstraňování třísek třeba používat štětců, škrabek, smetáků. ▪ Obsluha nesmí za chodu vrtačky odstraňovat kryt vřetene a sahat rukou do nebezpečného prostoru za chodu vrtačky. Přidržovat vrtaný předmět rukama je přísně zakázáno. ▪ Po vypnutí vrtačky se nesmí dobíhající vřeteno brzdit nebo zastavovat rukou nebo v ruce drženým předmětem. ▪ Po ukončení práce obsluha vypne el. motor vrtačky příslušným vypínačem na ovládacím panelu. ▪ Také před čištěním stroje nebo jeho zařízení musí obsluha stroj vypnout. ▪ Používejte pevnou pracovní obuv (pevná, uzavřená špička i pata)		
frézky	▪ přímý kontakt ruky obsluhy s nástrojem v pracovním prostoru, ▪ zachycení ruky nástrojem, pořezání rukou o ostří frézovacího nástroje, traumatická amputace, ▪ sesmeknutí ruky k nástroji po drženém obrobku, ▪ destrukce, zlomení obrobku drženého v ruce a následný nežádoucí kontakt nástroje s rukou obsluhy, ▪ zachycení ruky rotujícím nástrojem při ručním přísunu a odebírání obrobku v pracovním prostoru, ▪ vyražení a úder obrobku drženého v ruce, ▪ uvolnění, roztržení, destrukce nástroje, vymrštění nástroje a jeho částí a zasažení obsluhy nebo jiné osoby v okolí frézky, ▪ zpětný vrh obráběného materiálu a zasažení obsluhy neočekávaným zpětným pohybem obráběného materiálu, ▪ zasažení obsluhy úletem třísek a odmrštěného drobného odpadu, ohrožení očí, ▪ působení hluku, poškození sluchu obsluhy.	**3**	**4**	▪ Stroje smí používat jen zaškolená/seznámená osoba s provozním řádem, popř. s návodem k použití ▪ Před zahájením práce zkontrolovat stroj a všechna bezpečnostní zařízení, ▪ Zkontrolovat upevnění nástroje na třmenu, ▪ Na stroji začít pracovat až po dosažení plného počtu otáček ▪ Používejte jen správně seřízený stroj, vybavený všemi bezpečnostními zařízeními, zejména kryty, ▪ Používejte jen ostré a nepoškozené nástroje, ▪ Při výměně nožů zajistit spínač proti nežádoucímu spuštění stroje a hřídele proti otáčení, ▪ Zkontrolujte naostření nožů vyvážením a měřením, po vsazení a seřízení nožů zkontrolujte správný chod hřídele, ▪ Ochranné zařízení, zejména kryty nastavit tak, aby byla zabezpečena spolehlivá ochrana, ▪ Před každým upnutím nožů a trnu se musí očistit dosedací plochy, ▪ Nedotahujte šrouby násilím, ▪ Nepoužívejte trny s poškozeným závitem nebo s deformovaným kuželem, ▪ Při upínání frézovacích nástrojů s průměrem nad 200 mm používat výhradně opěrné rameno; ▪ Neodstraňovat za chodu stroje třísky, odřezky apod., ▪ V blízkosti stroje udržujte pořádek, ▪ Při práci na stroji stůjte bokem od vsunovaného materiálu.	**3**	**3 6**

soustruh	▪ zranění očí odlétajícími hoblinami a třískami, ▪ vymrštění, pád obrobku, ▪ zachycení rukou, volně vlajícího konce pracovního oděvu, neupnutých rukávů, vlasů, šály, za prstýnky, řetízky, náramky, hodinky, obvazy na rukou apod. rotujícími částmi obrobku nebo soustruhu, ▪ zranění rukou při nesprávném ručním držení nástroje, při použití nevhodného nebo poškozeného nástroje.	**3**	**3**	▪ Stroje smí používat jen zaškolená/seznámená osoba s provozním řádem, popř. s návodem k použití ▪ Materiál určený k obrábění musí být suchý, zbavený prasklin, trhlin a prohlubní, hrany musí být zaobleny, ▪ Tyče upínejte mezi hroty, desky, kroužky apod. na upínací desku pomocí vrutů do dřeva, ▪ K upnutí válce (obrobek) je nutné na konec vřetene našroubovat unašeč a pomocí tyčky dotáhnout klíčem, ▪ Koníka zajistěte rukojetí, přitáhněte hrot do materiálu pomocí šroubu a to takovou silou, aby se ostré hroty unašeče zabořily do materiálu, ▪ Matice dotahujte klíčem k tělesu koníka, ▪ Upnutí materiálu provádějte pomocí upínací podložky a rukojeti, ▪ Výška podpěrky musí být taková, aby se pracovní ostří nástroje nacházelo v ose vřetena, ▪ Obrábění provádějte nejprve osoustružením materiálu, než přestane chvění a poté vytvářejte požadovaný tvar obrobku, ▪ Nůž drží obsluha oběma rukama a opírá jej o podpěrku. ▪ Podpěrku nože založit co nejblíže obrobku, aby se pracovní ostří nože nacházelo v ose vřetene, ▪ Soustružnické nože musí pevně držet v držadlech a nesmí mít mechanická poškození. ▪ Při přestavování řemene na řemenicích musí být stroj zastaven a přívod vytažen ze zásuvky. ▪ Po skončení práce stroj očistit a uklidit okolí stroje. ▪ Při zjištění poruchy musí být stroj vypnut ze sítě a závada ohlášena údržbě. ▪ Při práci pracovat v přiléhavém pracovním oděvu, s upnutými rukávy, bez volně vlajících částí. ▪ Při práci na soustruhu používejte rukavice. ▪ Používejte ochranné brýle k ochraně zraku. Zakázané činnosti ▪ K soustružení používat nevhodné, tupé a poškozené nože, uvolněné v držadle apod. ▪ Pracovat na soustruhu s opačnými otáčkami vřetene, ▪ Přestavování řemene na řemenicích bez vypnutí stroje ze sítě, ▪ Dotýkat se rukama rotujícího obrobku, ▪ Pracovat na soustruhu v rukavicích.	**3**	**2 7**
Kotoučová pila	▪ pořezání prstů, traumatologická amputace prstů způsobená pilovým kotoučem při ručním posuvu materiálu do řezu, ▪ pořezání při odstraňování odpadu, odřezků, pilin, třísek v nebezpečném pracovním prostoru za chodu stroje ▪ pořezání při nežádoucím uvedení stroje do chodu v případech, kdy se ruce obsluhy dostávají do blízkosti rotujících zubů pilového kotouče a dochází k jejich kontaktu s pilovým kotoučem, ▪ zpětný vrh zejména při řezání dřeva podél vláken (podélně rozřezaná část dřeva způsobí bodné rány, propíchnutí břicha, hrudníku (přední části těla) ▪ pořezání těla v důsledku chybějícího nebo nefunkčního rozevíracího klínu, nepoužívání	**3**	**4**	▪ Stroje smí používat jen zaškolená/seznámená osoba s provozním řádem, popř. s návodem k použití ▪ Zkontrolujte kotouč – zda se snadno otáčí, ▪ Vždy používejte odsávacího zařízení ▪ Používejte ochranné brýle nebo obličejový štít ▪ Používejte vodící lišty a pravítka, ▪ Pracovní oděv musí mít upnuté rukávy a bez volně vlajících částí, řetízků, hodinek, náramků, prstenů aj. ▪ V okolí stroje udržujte volný/bezpečný prostor ▪ Používejte pevnou pracovní obuv s pevnou (plnou) špičkou a patou ▪ Používejte chrániče sluchu (hluk > 80 dB). Zakázané činnosti ▪ Používat nevhodné pilové kotouče, s tupými, poškozenými zuby, kotouče zanesené pryskyřicí, kotouče vyhřáté, zkorodované, naprasklé a jinak poškozené, kotouče kmitající, s nesprávným pnutím apod., ▪ Při řezání materiál tlačit k pilovému kotouči přímo tělem, ▪ Při řezání namáhat pilový kotouč na ohyb, např. při vedení (posouvání) delšího, velkoplošného materiálu do řezu dvěma pracovníky, ▪ Stát v rovině řezu pilového kotouče,	**4**	**4 8**

	vyztužené zástěry k ochraně břišní krajiny, chybného postavení obsluhy v rovině pilového kotouče, ▪ úder, zhmoždění obličeje, naražení řezaným materiálem v případě jeho zachycení a odhození (odmrštění) rotujícím pilovým kotoučem (nebezpečné zasažení očí a obličeje obsluhy), ▪ smrtelné úrazy při vzniku zpětného vrhu v důsledku trhlin, oblin, odklon vláken, štípatelnosti, které při řezání způsobují značné výkyvy a vznik třecích sil, ▪ zaklínění odřezku v příliš široké mezeře (drážce) vložky a po zachycení zuby pilového kotouče jeho vymrštění proti obsluze, ▪ zasažení očí (vniknutí cizího tělesa do oka), hlavy příp. jiné části těla obsluhy odletujícími třískami, pilinami, suky z řezaného materiálu, odřezky apod. ▪ přiražení ruky obsluhy při manipulaci s materiálem.			▪ Mít při řezání ruce v rovině řezu, ▪ Provádět zakázané pracovní operace, (např. řezání klínů, špalíků s úkosem), ▪ Přidržovat řezaný materiál jen konečky prstů, ▪ Odstraňovat piliny a odřezky ze stolu za chodu pily přímo rukou, (dovoluje se jen s použitím laťky, smetáku s delší rukojetí nebo jiné vhodné pomůcky po zastavení stroje), ▪ Odstraňovat provozní poruchy, nahazování a shazování řemenů, mazání a jiné nebezpečné manipulace za chodu stroje a doběhu stroje a nástroje, ▪ Brzdit dobíhající pil.kotouč po vypnutí chodu rukou nebo tlakem dřeva na boční plochu kotouče. ▪ Opustit stanoviště stroje, pokud je stroj v chodu a nástroj v pohybu, ▪ Při obsluze pily s ručním posuvem používat rukavic, ▪ Otvírat víka na stroji během jeho provozu, ▪ Provádět opravy stroje, pokud k tomu nemá kvalifikaci. ▪ Rušit obsluhu stroje ▪ V okolí stroje vytvářet překážky z materiálů či nevhodným umístěním další strojů		

13. Kanceláře - administrativa

činnost	Identifikace nebezpečí	P	N	Bezpečnostní opatření před vyhodnocením závažnosti rizik	H	R
Kancelářské práce	Naražení na ostré hrany rohy nábytku, stoly, skříně, zásuvky, a zařízení v kancelářských a skladovacích místnostech;	**2**	**1**	▪ Správné rozmístění kancelářského nábytku a zařízení; (min. průchody 550 až 600 mm); ▪ Udržování pořádku; ▪ Důsledné zavírání dvířek skříní, zasouvání zásuvek stolů a skříněk	**3**	**6**
	Pád kancelářského zařízení po ztrátě jeho stability;	**1**	**2**	▪ Správné stabilní postavení vyšších skříní a kancel. nábytku; ▪ Nesedat na okraje stolů a židlí; ▪ Nevystupovat na židle, zejména na pojízdné s kolečky;	**2**	**4**
	Zranění ruky, prstů, propíchnutí, pořezání při práci s kancelářskými pomůckami (sešívačkou, nožem)	**1**	**1**	▪ Správné zacházení s kancelářskými pomůckami; ▪ Při sešívání tiskopisů nevsunovat prsty do čelistí sešívačky; ▪ Při použití žiletek pro retušování používat žiletky v krytém držáku,	**2**	**2**
	Opaření vodou, horkými nápoji	**1**	**2**	▪ Opatrnost při vylévání horké vody z varných konvic; ▪ Zabránit přelití nádob horkými tekutinami a nápoji;	**2**	**4**
	Pád předmětů a věcí na nohu pracovníka	**1**	**2**	▪ Udržování pořádku na stolech a ve skříních; ▪ Rovnoměrné ukládání předmětů do skříní a regálů; ▪ Nepřetěžování polic, regálů;	**2**	**4**
Zařízení se zobrazovacími jednotkami	únava očí - zraková zátěž, poškození zraku (dle Směrnice č. 90/270/EEC, o minimálních zdravotních a bezpečnostních požadavcích na práci se zobrazovacími jednotkami)	**2**	**2**	▪ Správné ergonomické rozestavění a umístění nábytku a počítače; ▪ Používat židle výškově nastavitelné se sklopným opěradlem; ▪ Vhodné umístění monitoru (vzdálenost obrazovky od očí cca 60 cm dle její velikost); výška středu monitoru vzhledem ke zrakové ose; ▪ V zorném poli vyloučit světelné zdroje (nežádoucí odlesky na obrazovce); ▪ Přestávky v práci po cca 2 hod. nepřetržité práce s počítačem (bezpečnostní přestávky)	**3**	**12**

				▪ Přestávky se zařazením kompenzačních cviků; ▪ Pravidelné lékařské prohlídky odborným očním lékařem;		
	Dlouhodobé opírání zápěstí a předloktí o hranu stolu nebo klávesnice (útlak nervů)	**2**	**2**	▪ Vhodná velikost, popř. úprava pracovního stolu, umožnění vhodných poloh rukou, ▪ Přestávky v práci ▪ Ergonomické požadavky na kancelářské práce se zobrazovacími terminály ▪ Respektovat požadavky na uspořádání pracovního místa a na pracovní plochu	**4**	**16**